

Kansainvälisen standardin mukaisen ISRC-tallennekoodin käsikirja

Neljäs versio, 2021, International ISRC Registration Authority
© 2021 IFPI

*International ISRC Registration Authority
c/o IFPI Secretariat
7 Air Street
Lontoo
W1B 5AD
Iso-Britannia
Puh: +44 (0)20 7878 7900
Fax: +44 (0)20 7878 7950
Sähköposti: isrc@ifpi.org
Nettisivu: <https://isrc.ifpi.org/>*

Tämä käsikirja on lisensoitu Creative Commons Attribution-NoDeratives 4.0 International (CC BY-ND 4.0) -lisenssillä. Lisenssikopio löytyy osoitteesta <https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>. Jos sinulla on muita, tämän lisenssin ulkopuolisia lisenssivaatimuksia, ota yhteyttä yllä mainittuun, kansainväliseen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavaan viranomaiseen, International ISRC Registration Authorityyn. Ajantasaisten tietojen käytön varmistamiseksi uusin päivitetty versio tästä käsikirjasta löytyy ISRC:n verkkosivustolta osoitteesta <https://isrc.ifpi.org>.

Suomennot: © Musiikkituottajat - IFPI Finland ry

Keilasatama 2 A, 02150 Espoo

www.ifpi.fi

1 SISÄLLYS

1	SISÄLLYS	2
2	TAUSTA	5
3	ISO 3901:2019 -STANDARDI	5
3.1	ISRC:n soveltamisala ja tarkoitus	5
3.2	Miksi tallenteelle tulee antaa ISRC-koodi?	6
3.3	ISRC-koodin rakenne ja sen asettaminen.....	6
3.3.1	Yleistä.....	6
3.3.2	Koodin alkutunniste.....	7
3.3.3	Asennusvuosi	8
3.3.4	Tallennekohtainen koodi	8
3.4	ISRC-koodien automaattinen asettaminen	9
4	TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	9
4.1	Periaatteet.....	9
4.2	Kuka asettaa tallenteelle ISRC-koodin?.....	9
4.3	ISRC-koodin asettaminen erillisille tallenteille.....	10
4.4	Kuinka ISRC-koodi asetetaan?.....	10
4.5	Rekisteröinti ja tekijänoikeudet	10
4.6	ISRC ei muutu	10
4.7	Viitemetatiedot	11
4.8	ISRC-koodin käyttö tiedonsiirrossa	11
4.9	ISRC-koodin koodaus.....	12
4.10	Moniosaiset äänitteet tai otteet	12
4.11	Virheiden korjaaminen.....	12
5	ISRC-KOODIN VISUAALINEN MUOTO	12
6	TIETOSUOJA	13
	LIITE A	14
	TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET: MITEN JA MILLOIN ASETTAA ISRC-KOODI	14
A.1	TAUSTA	14
A.2	ISRC-KOODIN SOVELTAMISALA	14
A.2.1	Äänitallenteet.....	14
A.2.2	Musiikkivideotallenteet.....	14
A.3	ISRC-KOODIN ASETTAMISEN PERIAATTEET	14

A.4	MISSÄ TAPAUKSISSA ISRC-KOODI ASETETAAN?.....	15
A.5	KUKA VOI ASETTAA ISRC-KOODIN?	15
A.6	MILLOIN TALLENTEELLE PITÄISI ASETTAA UUSI ISRC-KOODI?	15
A.7	MISSÄ TILANTEISSA TALLENTEELLA TULEE OLLA UUSI ISRC-KOODI?.....	16
A.8	TALLENTEELLE EI ASETETA UUTTA ISRC-KOODIA	16
A.8.1	Tallenne koodataan eri tekniikalla	16
A.8.2	Tallenteesta tehdään korkearesoluutioinen versio	16
A.8.3	Tallenteesta luodaan versio eri liiketoimintoja varten	16
A.8.4	Tallennetta käytetään kokoelmassa.....	17
A.8.5	Tallenteen ja ISRC-koodin lisenssihaltija on kolmas osapuoli.....	17
A.9	TALLENTEELLE TÄYTYY ASETTAA UUSI ISRC-KOODI	17
A.9.1	Studiotallenteesta julkaistaan live-versio	17
A.9.2	Tallenteesta luodaan julkaisua edeltävä versio markkinointitarkoituksiin	17
A.9.3	Erilaisia versioita luodaan käyttämällä eri ”studio-ottoja”	17
A.9.4	Tallenteesta luodaan muokattu versio	17
A.9.5	Tallenteesta luodaan cover-versio	18
A.9.6	Tallenteelle luodaan musiikkivideo	18
A.9.7	Tallenteelle luodaan erilaisia musiikkivideoversioita	18
A.9.8	Tallenteesta tehdään remiksattu versio	18
A.9.9	Tallenteesta luodaan eri versio lisäämällä ääniraitoja.....	18
A.9.10	Tallenteesta luodaan pidempi versio	18
A.9.11	Tallenteesta otetaan äänileike promootiokäyttöön tai soittoääneksi.....	18
A.9.12	Tallenteesta luodaan erillinen välisoitto, skit tai haastattelu	18
A.9.13	Tallenteesta luodaan erillinen ns. huudahdus	19
A.9.14	Tallenteesta luodaan stemma, sooloraita tai muita komponentteja erillistä julkaisua varten	19
A.10	UUDEN ISRC-KOODIN TARVE ARVIOIDAAN TILANNEKOHTAISESTI.....	19
A.10.1	Tallenteesta tehdään remasteroitu versio.....	19
A.10.2	Tallenteen kestoja muutetaan	20
A.11	ISRC-KOODIA EI ASETETA KOSKAAN	20
A.11.1	Kohde ei ole tallennus	20
A.11.2	Kohde sisältää tallenteita	20
A.11.3	Kohde on MIDI-tiedosto tai moniääninen soittoääni	20
A.12	TEKIJÄNOIKEUKSIA LOUKKAAVAN TALLENTEEN ISRC-KOODI	20

A.13 VIRHEIDEN KORJAAMINEN	20
A.13.1 Pienet menettelyvirheet	21
A.13.2 Yhdelle tallenteelle on asetettu useampi kuin yksi ISRC-koodi	21
A.13.3 Yksi ISRC-koodi asetettu usealle eri tallenteelle	21
A.13.4 Muihin Rekisteröijiin vaikuttavat virheet.....	21
A.14 ERITYISTILANTEET	22
A.14.1 Yhdistelmätallenteet	22
A.14.2 Puhetallenteet.....	22
A.14.3 Äänimaisematallenteet	23
A.14.4 DJ:n miksaama musiikki	23
A.14.5 Immersiiviset tila- ja surround-äänitallenteet	23
A.14.6 Jaettu omistus	23
LIITE B	25
TALLENTEEN MÄÄRITELMÄ.....	25
B.1 MUSIIKKITEOKSEN JA TALLENTEEN ERO.....	25
LIITE C	26
MUSIIKKIVIDEOTALLENTEEN MÄÄRITELMÄ.....	26
LIITE D.....	27
ISRC-PÄÄLLIKÖIDEN ASETTAMAT ISRC-KOODIT.....	27
LIITE E	28
ISRC-KOODIN VIITEMETATIEDOT	28

2 TAUSTA

Tämän käsikirjan tarkoituksena on ohjeistaa kansainvälisen standardin mukaisen tallennekoodin (ISRC) käyttöön otossa ISO 3901 -standardin mukaisesti.

ISRC on ääni- ja musiikkivideotallenteiden kansainvälinen koodijärjestelmä, joka perustuu Kansainvälisen Standardisointijärjestön (ISO) hyväksymään standardiin. ISO julkaisi ensimmäisen ISRC-standardin vuonna 1986. IFPI suositteli levy-yhtiöille ISRC:n käyttöä vuonna 1988.

ISO nimitti äänitetuottajien kansainvälisen yhteisjärjestön IFPI:n ISRC:n myöntämisestä vastaavaksi tahoksi ("International ISRC Registration Authority") vuonna 1989. IFPI on puolestaan valtuuttanut 58 kansallista ryhmää myöntämään ISRC-koodit omilla maantieteellisillä vastuualueillaan tuotetuille äänitteille.

Vuonna 2019 julkaistiin standardin nykyinen versio ISO 3901:2019, joka korvasi standardin toisen version vuodelta 2001.

Tässä päivitetystä ISRC-käsikirjassa kerrotaan, miten järjestelmä toimii ja miten varmistetaan ISRC-tallennekoodien ISO 3901:2019 -standardin mukainen antaminen ja käyttäminen.

ISRC-koodeista vastaava viranomainen International ISRC Registration Authority päivittää tätä käsikirjaa aika ajoin. Kaikki ajantasaiset muutokset ja päivitykset julkaistaan ja ne on syytä tarkistaa aina ISRC-verkkosivustolta osoitteessa <https://isrc.ifpi.org>.

3 ISO 3901:2019 -STANDARDI

3.1 ISRC:n soveltamisala ja tarkoitus

ISRC on standardoitu tallennekoodi, jota voidaan käyttää äänitallenteiden ja musiikkivideotallenteiden tunnistamiseen, jotta jokaiseen tällaiseen äänitykseen voidaan viitata yksilöllisesti ja yksiselitteisesti.

ISRC-tallennekoodi tunnistaa äänityksen koko sen elinkaaren ajan, ja sen asettaa äänityksen oikeuksien omistaja tai valtuutettu edustaja (yleensä esim. levy-yhtiö, omakustannetapauksissa esim. bändi tai artisti itse).

Tallenteelle osoitettua ISRC-tallennekoodia käyttävät (muun muassa) äänityksen tuottaja samoin kuin osapuolet, jotka myöhemmin lisensoivat tai hankkivat tallenteen, tallenteen tekijät, tallenteen käyttäjät ja lisenssinhaltijat, organisaatiot kuten tekijänoikeusjärjestöt, jotka edustavat tallenteen erilaisten kollektiivisesti hallintoitujen oikeuksien omistajia (CMO:t eli Collective Management Organizations), lähetystoiminnan harjoittajat (tv/radio/suoratoistopalvelut), mediakirjastot ja -arkistot, musiikkitieteilijät, opettajat ja sovellusohjelmistojen kehittäjät.

ISRC:n käyttö tallenteen nimen sijaan mahdollistaa tallenteen tehokkaamman ja tarkemman tunnistamisen niissä tilanteissa, joissa tallenteita koskevia tietoja tallennetaan ja etsitään tai

vaihdetaan eri osapuolten välillä. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun eri tallenteilla on sama nimi tai jos nimen kirjoitusasu, kielen tai merkistön vaihtelut saattavat vaikeuttaa tallenteen yksilöllistä tunnistamista.

3.2 Miksi tallenteelle tulee antaa ISRC-koodi?

ISRC-koodin antamiselle voi olla monia eri syitä. Useat verkkopalvelut edellyttävät ISRC:n toimittamista tallenteen yksilöllistä tunnistamista ja siihen liittyvien tietojen hallintaa varten. ISRC-koodin käyttö varmistaa eri palvelujen käyttöraporttien yhteen toimivuuden. Sen avulla palvelut voivat myös yhdenmukaistaa tarjontaansa ulkoisista lähteistä saatavien tietojen, kuten kolmansien osapuolten kuvaavien metatietojen kanssa.

Yhteishallinnointiorganisaatiot (CMO:t) eli tekijänoikeusjärjestöt, jotka hallinnoivat tallennusoikeuksia ja radioesitysten sekä julkisten esitysten lisensointia, edellyttävät tallenteiden rekisteröintiä tekijänoikeuskorvausten tilittämistä varten. CMO:t tarvitsevat ISRC-koodia hallitakseen rekisteröityjen tallenteiden tietokantoja ja kyetäkseen tilittämään kertyviä tekijänoikeuskorvauksia. ISRC auttaa välttämään sekaannuksia samannimisten tallenteiden tai tallenteiden eri versioiden välillä.

3.3 ISRC-koodin rakenne ja sen asettaminen

Seuraavassa yhteenvedossa kerrotaan kansainvälisestä ISO 3901:2019 -standardista yleisellä tasolla. Tulkintatilanteissa on syytä käyttää virallista ISO:n standardidokumenttia. Kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen nimeämät kansalliset ISRC-rekisteröintiorganisaatiot neuvovat ja opastavat tarvittaessa. ISO-standardi ISO 3901:2019 on saatavilla kansallisilta standardointiliitoilta ja suoraan Kansainväliseltä Standardisointijärjestöltä (<https://www.iso.org/>).

3.3.1 Yleistä

ISRC on ääni- ja musiikkivideotallenteiden yksilöivä tunniste, jossa kullekin tallenteen versiolle on osoitettu yksi tallennekoodi. ISRC-koodin asettaa joko ”Rekisteröijä” (levy-yhtiö, bändi, artisti tai muu oikeuksien omistaja) tai hänen valtuuttamansa henkilö.

ISRC-koodi koostuu osista, joiden tarkoitus on helpottaa koodien järjestelmällistä jakamista. Yksi kokonainen ISRC-tallennekoodi edustaa yhtä ääni- tai musiikkivideotallennetta, eikä tallennetta voida tunnistaa vain joidenkin koodissa esiintyvien osien avulla.

Etenkin koodin ensimmäisten merkkien ei voida olettaa osoittavan tallenteen nykyistä oikeuksien omistajaa, sillä tallenteen omistusoikeus on voinut muuttua sen jälkeen, kun koodi on asetettu, tai koodia on voitu hakea kolmannen osapuolen toimesta (esim. levy-yhtiö on voitu myydä tai alkuperäisenä julkaisijana toiminut ja koodin asettanut levy-yhtiö on lisensoinut kappaleen toiselle julkaisijalle). Lisäksi oikeudet voivat vaihdella alueittain. Asennusvuosi ei myöskään aina tarkoita tallenteen julkaisuvuotta. Asennusvuosi on vuosi, jolloin tallenteelle on asetettu ISRC-koodi, ja se voi olla sama tai eri kuin tallenteen julkaisuvuosi (katso kohta [3.3.3 Asennusvuosi](#)).

ISRC on aakkosnumeerinen koodi, joka voi sisältää numeroita (numerot 0-9) ja kirjaimia (26 latinalaisten aakkosten isoa kirjainta).

Pienten kirjaimien käyttöä ei ole ehdottomasti rajattu, mutta on erittäin suositeltavaa, että käytetyissä järjestelmissä pienet kirjaimet vaihdetaan vastaaviin isoihin kirjaimiin ennen koodien vahvistamista tai käyttöä (Suomessa käytössä on vain isoja kirjaimia).

Sekaannusten välttämiseksi on myös tärkeää erottaa toisistaan numero nolla ja iso O-kirjain sekä numero 1, pieni I-kirjain ja iso I-kirjain.

Itse koodi koostuu kahdestatoista merkistä, vaikka visuaalisesti siinä näkyvät osat, jotka on kuvattu kohdassa 5. Koodissa on kolme osaa, jotka näkyvät seuraavassa järjestyksessä:

- Koodin alkutunniste (FI)
- Asennusvuosi (esim. 21=2021)
- Tallennekohtainen koodi (koodi, jonka annamme rekisteröijälle esim. VZU)

Seuraava koodi on esimerkkikoodi, jota käytetään kuvaamaan koodin muodostumista ja käyttöä. Tätä koodia ei tule **koskaan** käyttää sellaisenaan. ISRC-tallennekoodi FIVZU2000047 muodostuu seuraavista osista:

ISRC-tallennekoodi: FIVZU2000047			
Visuaalisessa muodossa tallennekoodi näyttää tältä: ISRC FI-VZU-20-00047			
FI	VZU	20	00047
Koodin tunnisteosa (2 kirjainta) (FI=Finland)	Koodin <u>alkutunniste</u> eli yksilöllinen osa (3 aakkosnumeerista merkkiä)	Asennusvuosi (2 numeroa) 20 = vuosi 2020	Tallennekohtainen koodi (5 numeroa)

ISRC-dokumentaatioissa termejä ”tunnusosan hakeminen” ja ”tunnusosan antaminen” käytetään prosesseissa, joissa koodin alkutunniste myönnetään osapuolille tulevaa käyttöä varten ja sanaa ”asettaminen” käytetään niiden prosessien yhteydessä, joissa rekisteröijä ”asettaa” tietyille tallenteelle tietyn koodin.

3.3.2 Koodin alkutunniste

Koodin alkutunnisteessa on 2 kirjainta ja 3 aakkosnumeerista merkkiä, joten koodit ovat yhteensopivia edellisten ISRC-standardin versioiden kanssa. Edellisissä ISRC-koodeissa kaksi ensimmäistä kirjainta edustivat määräysmaata ja kolme aakkosnumeerista merkkiä osoitettiin tietylle Rekisteröijälle. Uudessa standardiversiossa tunnusosaa annettaessa Rekisteröijälle osoitetaan yksi viiden merkin jono, jossa kuitenkin usein on edelleen tuttu maakoodi näkyvissä. Koodi jaetaan edelleen visuaalisesti kahteen osaan (kuten esimerkkikoodissa ”FI-VZU”). Tällä varmistetaan koodien yhteensopivuus olemassa olevien ohjelmistojen kanssa.

Nykyinen standardi edellyttää, että jos Rekisteröijällä on käytössään ”vanha”, aikaisemman ISO 3901 -standardin perusteella myönnetty tallennekoodi, Rekisteröijä käyttää koodinsa ensimmäistä

viittä merkkiä (aiemmin maakoodi + tuottajakoodi) nykyisen koodinsa yhtenäisenä alkutunnisteena. Käytännössä tallennekohtaisten koodien asettaminen ei muutu.

Rekisteröijille, joille annetaan uusi alkutunniste, osoitetaan yksi yhtenäinen viiden merkin jono, joka toimii tallennekoodeja asetettaessa koodin alkuosana.

3.3.3 Asennusvuosi

Asennusvuosi osoittaa vuoden, jolloin ISRC on asetettu kyseiselle tallenteelle ja se muodostuu kyseisen vuoden kahdesta viimeisestä numerosta.

Esimerkiksi:

15 vuonna 2015

20 vuonna 2020

ISRC asetetaan yleensä, muttei välttämättä aina, tallenteelle sinä vuonna, jona äänityksen lopullinen master-nauha on valmis. Asennusvuoden tarkoituksena on varmistaa, ettei aikaisempina vuosina annettuja koodeja voida vahingossa asettaa uusille tallenteille.

ISRC-koodin asennusvuosi voi olla eri kuin tallenteen julkaisuvuosi. Julkaisuvuosi on tärkeä tieto, mutta tieto julkaisuvuodesta tulee syöttää ja hankkia tallenteen metatiedoista, ei ISRC:n asennusvuodesta.

3.3.4 Tallennekohtainen koodi

Tallennekohtainen koodi koostuu viidestä numerosta, jotka rekisteröijä on tallenteelle itse asettanut.

Tallennekohtaisen koodin on aina oltava viisinumeroinen. Jos tallennekohtainen numero on lyhyempi, sen eteen on lisättävä nollia, esimerkiksi "00013".

Tunnusosan antamisen yhteydessä Rekisteröijälle annetaan tieto hänen käytössään olevista tallennekohtaisista koodeista. Tallennekohtaisten koodien määrä vastaa yleensä sitä määrää tallenteita, joita Rekisteröijä tulee vuoden aikana asettamaan. Jotkut käyttäjät saattavat tarvita koko skaalan 00000–99999, kun taas yksittäiselle artistille voidaan kohdistaa vaikkapa numerot 23800–23899.

Jos Rekisteröijällä on käytössään standardin aiempien versioiden mukaan annettu koodin alkuosa (maakoodi + tuottajakoodi), standardi edellyttää, että Rekisteröijä ymmärtää, että hänelle on kohdistettu kaikki tallennekohtaiset koodinumerot 00000–99999.

On erittäin suositeltavaa, että tallennekohtaiset koodit asetetaan tallenteille peräkkäin numerojärjestyksessä. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei samoja tallennekohtaisia koodeja koskaan käytetä uudelleen yhden kalenterivuoden aikana.

Jos Rekisteröijä tarvitsee käyttöönsä lisää tallennekohtaisia koodeja, hänen tulee pyytää lisäkoodeja oman maansa kansalliselta ISRC-rekisteröintiorganisaatiolta.

3.4 ISRC-koodien automaattinen asettaminen

ISO3901:2019 -standardin mukaisesti koodit voitaisiin asettaa myös automaattisesti sen lisäksi, että käyttäjät voivat asettaa ne yllä kuvatulla tavalla. Prosessi onnistuu vain kansainvälisen ISRC-koodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen luvalla. Tätä käsikirjaa kirjoitettaessa lupaa ei ole vielä myönnetty. Jos kyseinen valtuutus myönnetään, asiasta ilmoitetaan ISRC:n verkkosivustolla ja tähän käsikirjaan päivitetään asiaankuuluvilla tiedoilla.

Automaattisessa asettamisessa Rekisteröijä ei aseta koodeja tallenteille itse, vaan hän voi lähettää tallenteen metatiedot kolmannen osapuolen tarjoamaan palveluun ja vastaanottaa palvelulta uuden tallennekoodin. Jos kyseisellä tallenteella on jo ISRC-koodi, palvelu voi kertoa siitä Rekisteröijälle ja ilmoittaa hänelle olemassa olevan koodin.

Uudet tallenteet syötetään yhtenäiseen ISRC-tietokantaan, josta järjestelmän käyttäjät voisivat myös etsiä tallenteita. Muut tallenteet kirjataan ISRC-tietokantaan kansainvälisen ISRC-koodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen valvonnassa. Yksityiskohtaiset tiedot näistä prosesseista julkaistaan sitten, kun automaattinen asettaminen on valmis käyttöönotettavaksi.

ISRC-päälliköiden (katso liite D) odotetaan siirtyvän automaattiseen koodien asettamiseen sitten, kun järjestelmälle on annettu käyttöluja.

4 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

4.1 Periaatteet

Jotta tallenteet voidaan tunnistaa ISRC-koodin avulla yksilöllisesti ja pysyvästi, ISRC-koodi on asetettava tallenteille huolellisesti ja tietojen hankkimisessa/hakemuslomakkeen täydentämisessä on oltava tarkka.

ISRC-koodin asettamisen pääperiaatteet ovat

- a. kullekin erilliselle tallenteelle annetaan yksi ISRC-tallennekoodi ja
- b. samaa ISRC-tallennekoodia ei saa käyttää kuin yhden kerran

4.2 Kuka asettaa tallenteelle ISRC-koodin?

ISRC-koodin asettaa tallenteen oikeuksien omistaja (esim. levy-yhtiö) tai yksinomainen lisenssinhaltija.

Koodin voi antaa myös "ISRC-päällikkö" eli digitaalinen palveluntarjoaja, jakelija tai studio, joka tarjoaa ISRC-palveluita esim. jakelun, tallentamisen, miksauksen tai masteroinnin ohella, mutta antaakseen koodeja muille, on ISRC-päällikön saatava valtuudet asettaa ISRC-koodit tallenteiden omistajien tai yksinomaisten lisenssinhaltijoiden puolesta joko

A. kansainväliseltä ISRC-koodin rekisteröinnistä vastaavalta viranomaiselta

B. kansainvälisen ISRC-koodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen nimeämältä kansalliselta ISRC-rekisteröintivirastolta (lue lisää [ISRC Bulletin 2009-03](#) ja katso liite D).

4.3 ISRC-koodin asettaminen erillisille tallenteille

On tarpeen erottaa selvästi, milloin kaksi tallennetta on sama tallenne ja milloin kaksi tallennetta ovat erillisiä tallenteita.

Kaikille tallenteille, joilla ei ole ISRC-koodia, voidaan asettaa ISRC-koodi.

Tallenteelle, joka on muuttunut olennaisesti sen jälkeen, kun sille on asetettu ISRC-koodi, annetaan uusi ISRC-koodi.

Tallenteelle, joka ei ole olennaisesti muuttunut sen jälkeen, kun sille on asetettu ISRC-koodi, ei anneta uutta ISRC-koodia.

Katso yksityiskohtaisia ohjeita olennaisista muutoksista [liitteestä A.7 MISSÄ TILANTEISSA TALLENTEELLA TULEE OLLA UUSI ISRC-KOODI?](#)

ISRC-koodia, joka on jo asetettu toiselle tallenteelle, ei saa käyttää uudelleen.

4.4 Kuinka ISRC-koodi asetetaan?

ISRC asetetaan, kun kaikki tallenteeseen liittyvät luovat prosessit ovat päättyneet ja päätös äänityksen julkaisemisesta tai säilyttämisestä myöhempää käyttöä varten on tehty.

ISRC luodaan [kohdassa 3](#) kuvatulla tavalla ja asetetaan sitten valitulle tallenteelle. ISRC-koodi ja kyseinen tallenne on "sidottu" toisiinsa tallentamalla tallenteen viitemetatiedot (katso kohta 4.9) ISRC:n kanssa rekisteröijän järjestelmiin ja mieluiten myös muualle (esim. Gramex -ilmoitus).

Vaikka tallennekohtaiset koodit olisi normaalisti annettava peräkkäin numerojärjestyksessä, ISRC-koodit voidaan asettaa tallenteille myös muilla tavoilla. Tällöin on kuitenkin syytä varmistaa, ettei käytetty toimintatapa johda päällekkäisten ISRC-koodien luomiseen. ISRC-koodien asettamisessa on oltava erityisen huolellinen ja siksi olisikin suositeltavaa asettaa koodit tallenteille selkeästi järjestyksessä.

4.5 Rekisteröinti ja tekijänoikeudet

ISRC-koodin asettamista ja ISRC-koodin välittämistä kolmannelle osapuolelle tietyn tallenteen tunnisteena ei pidä sekoittaa tekijänoikeuksien rekisteröintiin. Tekijänoikeuksien rekisteröinti on mahdollista joillakin alueilla ja tuo tiettyjä etuja, mutta oikeuksien rekisteröinti ei onnistu pelkästään ISRC-tallennekoodin avulla. Tekijänoikeuksien rekisteröinti on erillinen prosessi, jossa voidaan yhdistää tallenteen ISRC-koodi tallenteen metatietoihin.

4.6 ISRC ei muutu

Jos alkuperäinen Rekisteröijä myy tai lisensoi tallenteen muuttumattomana sen jälkeen, kun sille on annettu ISRC-koodi, tallenteelle ei aseteta uutta ISRC-koodia, vaan sen ISRC-koodi pysyy samana. Rekisteröijän on ilmoitettava tallenteen ISRC-koodi uudelle omistajalle tai lisenssinhaltijalle. Uuden omistajan on puolestaan ilmoitettava yhteistyökumppaneilleen omistuksen muutoksesta

tallenteen ISRC-koodin avulla. Yhteistyökumppanit voivat sitten päivittää tietokantojaan siten, että tallenteen oikea omistaja saa hyvityksen äänityksen käytöstä.

4.7 Viitemetatiedot

ISRC-koodin asettamisen jälkeen koodin ”sitominen” tiettyyn tallenteeseen turvataan viitemetatiedoilla. Viitemetatiedot (joskus minimimetatiedot tai ydinmetatiedot) ovat pieni joukko tallennetta kuvaavia tietoja. Kahden tallenteen ero voidaan tunnistaa viitemetatiedoista, sillä ne eroavat toisistaan ainakin yhden kentän tietojen osalta. Jokaisen ISRC-koodin asettamisen yhteydessä tallennettavat viitemetatiedot ovat:

- ISRC-koodi (tälle nimenomaiselle tallennettu asetettu ainutlaatuinen ISRC-koodi)
- Nimi (raidan otsikko/tallenteen nimi)
- Version nimi (esim. Live in Paris, Extended Mix)
- Tallenteeseen liittyvän artistin tai bändin nimi (ts. pääesiintyjän nimi)
- Tallenteen kesto
- Tallenteen tyyppi (eli äänitallenne tai musiikkivideo)
- Ensimmäinen julkaisu vuosi/julkaisupäivämäärä

Viitemetatietojen täydellinen kuvaus löytyy liitteestä E.

Jokaisen ISRC-koodin asettamisen yhteydessä Rekisteröijän tulee tallentaa nämä tiedot ainakin omiin järjestelmiinsä (esim. erillinen word-tiedosto, excel jne). ISRC-koodit, joista ei löydy näitä tietoja, eivät ole täysin ISRC-standardin mukaisia.

Saadakseen suurimman hyödyn ISRC-järjestelmästä, Rekisteröijän tulisi varmistaa, että tallenteen ja sen ISRC-koodin tiedot toimitetaan kaikkiin asiaankuuluviin tallennetietokantoihin (esim. Gramex, NCB jne.)

4.8 ISRC-koodin käyttö tiedonsiirrossa

ISRC-koodi tulisi sisällyttää kaikkiin asiaankuuluviin tallenteita koskeviin asiakirjoihin.

Tallenteen ISRC olisi ilmoitettava, kun tallenteen käytöstä ilmoitetaan. Ne osapuolet, jotka käyttävät äänitteitä ja tallenteita, myös vaihtavat tallennetietoja. ISRC-koodi mahdollistaa yksiselitteisen viittauksen tiettyihin tallenteisiin osapuolten välisessä viestinnässä. ISRC-koodia olisikin syytä käyttää aina tallenteista kommunikoidessa.

Tallennetun musiikin alalla käytetään digitaalisen tiedonvaihdon (DDEX) standardeja hyvin laajasti (Katso lisätietoja <https://ddex.net/standards/>). Kaikki DDEX-standardit mahdollistavat ISRC-koodin käyttämisen kaikkialla, missä tallennetta käytetään, ja useimmat DDEX-käyttäjät toimittavat nämä tiedot. Jotkut DDEX-käyttäjät vaativat liikekumppaneitaan käyttämään ISRC-koodeja tai hyväksymään niiden käytön. DDEX-sanomien vastaanottajien tulee vahvistaa vastaanotetut ISRC-koodit varmistaakseen niiden oikeellisuuden. Tietoja ISRC-koodien vahvistamisesta on saatavana ISRC:n verkkosivustolla (<https://isrc.ifpi.org/en/>).

4.9 ISRC-koodin koodaus

Teknisesti koodatun tallenteen, esimerkiksi MP3-äänitiedoston, audiovisuaalisen MP4-tiedoston, suoratoiston sekä CD-, DVD- tai BluRay-levyn ISRC-koodi tulisi mahdollisuuksien mukaan koodata tallenteen yhteyteen. Tiedot tavoista, joilla tämä voidaan tehdä eri mediamuodoille, löytyy ISRC:n verkkosivuston kohdasta [Usein kysytyt kysymykset](https://isrc.ifpi.org/) osoitteesta <https://isrc.ifpi.org/>.

ISRC-koodin koodaus olisi mahdollisuuksien mukaan tehtävä mahdollisimman turvallisesti ja pysyvästi käyttämällä esimerkiksi vesileimoja, sormenjälkiä, digitaalisia tunnisteita, viivakoodeja, salauksia tai digitaalisia allekirjoituksia.

Kun äänitteitä toimitetaan digitaalisille audiosormenjälkipalveluille, ISRC-koodin tulisi olla osa kunkin tallenteen mukana toimitettua metatietoa.

4.10 Moniosaiset äänitteet tai otteet

Jokaiselle tallenteelle, jota voidaan hyödyntää erikseen, tulisi asettaa oma ISRC-koodi. Jos kokonaisen laajamuotoisen äänitteen osia voidaan hyödyntää erikseen (kuten sinfonia), voidaan kokonaiselle tallenteelle asettaa yksi ISRC-koodi ja sen kullekin sen komponentille (osalle) omat ISRC-koodit. Katso liite [A.14.1](#) Yhdistelmä tallenteet.

4.11 Virheiden korjaaminen

Vaikka ISRC-koodia ei yleensä aseteta tallenteelle, jolla on jo ISRC-koodi, uuden koodin asettaminen voi kuitenkin olla sallittua, jos koodissa on virhe ja sen korjaaminen edellyttää uuden koodin asettamista. Jos kahdelle erilliselle äänitykselle on virheellisesti asetettu sama ISRC-koodi, tällöin yhdelle tai molemmille näistä tallenteista on asetettava uusi ISRC-koodi yksilöllisen tunnistamisen palauttamiseksi.

Tarkempia tietoja erilaisten virheiden korjaamisesta löytyy liitteestä [A.13](#).

5 ISRC-KOODIN VISUAALINEN MUOTO

ISRC-koodi muodostuu 12 merkin merkkijonosta, joka on kuvattu [kohdassa 3.3.1](#). Kun ISRC-koodi kirjoitetaan, tulostetaan tai muuten esitetään visuaalisesti, sen edessä on oltava kirjaimet "ISRC" kooditunnisteena ja kolme väliviivaa seuraavasti:

- koodin alkutunnisteen toisen kirjaimen jälkeen,
- koodin alkutunnisteen ja asennusvuoden välillä sekä
- koodin asennusvuoden ja tallennekohtaisen koodin välillä.

Näin varmistetaan yhteensopivuus edellisten standardiversioiden suositusten mukaisesti asetettujen ISRC-koodien kanssa.

Kirjaimet "ISRC" (välilyönti) ja väliviivat eivät ole osa varsinaista ISRC-koodia.

Esimerkki ISRC-koodista:

FIVZU2000047

Visuaalisessa muodossa ISRC-koodi näyttää tältä:

FI-VZU-20-00047

6 TIETOSUOJA

IFPI:n ISRC-talennekoodeja koskeva tietosuojakäytäntö löytyy osoitteesta <https://isrc.ifpi.org/en/privacy-policy>.

LIITE A

TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET: MITEN JA MILLOIN ASETTAA ISRC-KOODI

A.1 TAUSTA

Tässä liitteessä annetaan tarkempia tietoja siitä, miten ja milloin ISRC-koodi asetetaan ja missä tilanteissa ei.

ISRC-järjestelmän käyttö itsessään on vapaaehtoista, ellei sopimuksessa, paikallisissa laissa tai asetuksissa niin vaadita. ISRC-koodia käytettäessä tulee noudattaa kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen julkaisemia standardeja ja niihin liittyviä asiakirjoja (mukaan lukien tämä käsikirja), jotta standardi on tehokkaasti käytössä siten, että siitä on hyötyä kaikille käyttäjille.

Tässä käsikirjan liitteessä vahvistettuja ISRC-koodin asetussääntöjä päivitetään tarvittaessa, esimerkiksi äänitystekniikan tai käytäntöjen kehityksen myötä. Uusin versio käsikirjasta sekä muita ohjekirjoja ja päivityksiä, jotka eivät vielä sisälly käsikirjaan, on saatavilla kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen verkkosivustolta osoitteesta <https://isrc.ifpi.org>.

A.2 ISRC-KOODIN SOVELTAMISALA

ISRC-koodi asetetaan vain äänitallenteille ja musiikkivideotallenteille. Tässä liitteessä niitä kutsutaan yhdessä ”tallenteiksi”, ellei toisin mainita.

A.2.1 Äänitallenteet

Äänitallenteet ovat pelkästään ääntä sisältäviä musiikkitalenteita, puheäänitallenteita ja äänimaisematallenteita (kuten tallenteita villieläinten äänistä). Tarkempia tietoja tallenteista löytyy alta sekä [liitteestä B](#).

A.2.2 Musiikkivideotallenteet

Musiikkivideotallenteet ovat audiovisuaalisia tallenteita, joissa äänikomponentti on kokonaan tai pääosin musiikkitalenne. Tämä sisältää lyhyet musiikkivideot ja konserttiäänitteet. Tarkempia tietoja musiikkivideotallenteista löytyy alta sekä [liitteestä C](#).

A.3 ISRC-KOODIN ASETTAMISEN PERIAATTEET

Kullekin erilliselle tallenteelle asetetaan vain yksi ISRC-tallennekoodi.

Tallenteelle, jolle on jo asetettu ISRC-koodi, ei anneta uutta ISRC-koodia, vaikka sen omistajuus tai lisenssinhaltijuus muuttuisi.

ISRC-koodia, joka on asetettu tallenteelle, ei koskaan voida asettaa uudelleen toiselle eri tallenteelle.

A.4 MISSÄ TAPAUKSISSA ISRC-KOODI ASETETAAN?

ISRC-koodi asetetaan tallenteelle, jos tallenteen omistaja aikoo hyödyntää sitä tai uskoo, että sitä saatetaan hyödyntää tulevaisuudessa. Hyödyntäminen ei välttämättä tarkoita pelkästään rahallista hyötyä, vaan myös esimerkiksi maine- tai promootiohyötyä.

Jos tallenteelle ei ole tulevaa käyttöä, tallenteen omistaja voi päättää olla asettamatta ISRC-koodia. On kuitenkin tärkeää huomioida, että tallenteessa käytettyjen muiden oikeuksien omistajien mielestä tallennetta voidaan ”hyödyntää”, joten heidän on sen vuoksi seurattava tallenteen käyttöä ja siksi olisi hyödyllistä asettaa tallenteelle ISRC-koodi.

A.5 KUKA VOI ASETTAA ISRC-KOODIN?

ISRC-koodin voi asettaa vain äänityksen omistaja tai valtuutettu ISRC-päällikkö (Katso liite D.). ”Omistaja” on äänityksen oikeuksien omistaja tai äänityksen pitkäaikainen yksinomainen lisenssinhaltija (lisenssinhaltija voi olla tässä tapauksessa esim. levy-yhtiö, joka on lisensoinut oikeudet myydä jotain levyä tietyssä maassa). ISRC-koodin asettava osapuoli tunnetaan nimellä ”Rekisteröijä”, ja hän asettaa ISRC-koodin käyttämällä ”koodin alkutunnistetta” (ISRC FI-AA6-13-00001).

Mikään muu osapuoli ei voi asettaa ISRC-koodia ilman kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen erityistä lupaa. Osapuolet, jotka hoitavat muun muassa tallenteen vähittäiskauppaa, jakelua, suoratoistoa ja lähetystä, eivät saa asettaa ISRC-koodia, vaan heidän on käytettävä kyseisen tallenteen omistajan osoittamaa ISRC-koodia (Lue poikkeuksista liite D). Myöskään tallenteen oikeudet hankkiva osapuoli ei saa asettaa tallenteelle ISRC-koodia, ellei ole varmaa, ettei edellinen omistaja ole asettanut kyseiselle tallenteelle ISRC-koodia jo aikaisemmin.

A.6 MILLOIN TALLENTEELLE PITÄISI ASETTAA UUSI ISRC-KOODI?

Kansainvälisen standardin mukaan ISRC-koodi on asetettava ”ennen kuin äänityksen täydellinen masterointi on valmis”. Tämä on ymmärrettävä ”masteroinnin” laajemmassa merkityksessä, sisältäen fyysiset master-nauhat ja -tiedostot, joissa on oltava ISRC-koodi ennen tallenteiden valmistusta ja jakelua. ISRC-koodi asetetaan normaalisti sen jälkeen, kun tallenne on käynyt läpi lopulliset luovat prosessit, joita kutsutaan myös nimellä ”masterointi” (esim. kompressointi, limitointi ja ekvalisointi äänen optimoimiseksi).

Projektinhallinnan käytäntöjen vuoksi ISRC-koodi voidaan asettaa väliaikaisesti jo ennen kuin miksaus on valmis. On hyväksyttävää asettaa ISRC-koodi tekeillä olevaan miksauseseen ennen tallenteen aineellisen tuotantovaiheen loppua, ja siitä voi olla myös hyötyä muun muassa esittäjä- ja tekijätietojen jakamisessa. Ennakkoon asetettu ISRC-koodi on kuitenkin turvallisesti käytettävissä vasta lopullisen miksausvalmistuttua, sillä yksityiskohtaiset tiedot muun muassa tallenteen nimestä, tekijöistä ja kestosta ovat tiedossa vasta tässä vaiheessa. Käyttäjien tulisi tutustua DDEX:n valmistelemiin suosituksiin, jotka koskevat projektien tunnistamista studiossa

[\(https://ddex.net/standards/\)](https://ddex.net/standards/).

Rekisteröijien ei tulisi asettaa ISRC-koodia tuotantoprosessin ulkopuoliselle keskeneräiselle äänitykselle, varsinkin jos se liittyy metatietoihin, jotka voivat muuttua ennen tallenteen julkaisua tai jos siitä tuotetaan myöhemmin useita erilaisia miksausia. Jos tallenteesta luodaan erilaisia miksausia, niille kaikille tulee asettaa erilliset ISRC-koodit tässä asiakirjassa kuvatulla tavalla.

Myös julkaisukelpoiselle tallenteelle, joka on miksatu ja masteroitu, mutta jota ei itse asiassa julkaista, voidaan asettaa ISRC-koodi. ISRC-koodi on liitettävä tallenteeseen tallennuksen yhteydessä, ja päällekkäisten ISRC-koodien välttämiseksi annettua koodia on käytettävä tallenteen käyttämisen yhteydessä, jos tallenne julkaistaankin myöhemmin.

A.7 MISSÄ TILANTEISSA TALLENTEELLA TULEE OLLA UUSI ISRC-KOODI?

Identtisillä tallenteilla on sama ISRC-koodi. Täysin erilaisilla tallenteilla on eri ISRC-koodit. Näiden kahden ääripään välillä on monia tilanteita, jotka edellyttävät huolellista käsittelyä ja arviointia siitä, onko tallenne ”muuttunut olennaisesti”. Rekisteröijien johdonmukainen toiminta näiden tilanteiden kohdalla parantaa ISRC-järjestelmän yleistä eheyttä.

Keskeinen periaate olennaisia muutoksia määritettäessä on se, eroaako yksi tallenne toisesta erilaisen luovan panoksen vuoksi. Jos tallenteiden ero johtuu luovasta panoksesta, molemmille tallenteille tarvitaan oma ISRC-koodi. Joissakin tilanteissa tallenteiden erot voivat olla hyvinkin pieniä ja siksi tallenteen määrittelyssä saattaa tulla eteen näkemyseroja. Seuraavissa osioissa esitellään esimerkitapauksia ISRC-koodin asettamisesta erilaisille tallenteille.

A.8 TALLENTEELLE EI ASETETA UUTTA ISRC-KOODIA

Uutta ISRC-koodia ei koskaan aseteta seuraavissa tilanteissa:

A.8.1 Tallenne koodataan eri tekniikalla

ISRC-koodi on itse tallenteen tunniste, ei tallenteen koodauksen tunniste, joten tallenteella, joka on koodattu esimerkiksi MP3- ja AAC-tekniikoilla, on oltava sama ISRC-koodi. Vastaavasti esimerkiksi H.264- ja VP8-tekniikoilla koodatulla musiikkivideotallenteella on oltava sama ISRC-koodi.

A.8.2 Tallenteesta tehdään korkearesoluutioinen versio

Tallenteen korkearesoluutioinen (esimerkiksi 96 kHz/24-bittinen) versio on sama tallenne kuin normaalin tarkkuuden (esimerkiksi 44,1 kHz/16-bittinen) versio. Näillä versioilla on oltava sama ISRC-koodi. Jos resoluution muutos johtuu remasteroinnista, on noudatettava seuraavia ohjeita.

A.8.3 Tallenteesta luodaan versio eri liiketoimintoja varten

Tallenne on sama, riippumatta siitä myydäänkö, lisensoidaanko tai suoratoistetaanko tallenne vai esitetäänkö se radiossa tai televisiossa. Näillä versioilla on oltava sama ISRC-koodi.

A.8.4 Tallennetta käytetään kokoelmassa

Jos tallennetta käytetään kokoelmassa ilman muutoksia, uudelleenmiksausta tai remasterointia, on tallenteesta käytettävä samaa ISRC-koodia.

Tallenteen käyttämistä kokoelmassa (tai muita tästä käyttämisestä johtuvia seikkoja) ei voida erotella saman tallenteen hyödyntämisestä muissa julkaisuissa ISRC-koodin perusteella. ISRC-koodin on oltava sama kaikissa tilanteissa. Jos tällaista erottelua vaaditaan, olisi viitattava tuotetunnuksiin, jotka eivät kuulu ISRC-järjestelmän soveltamisalaan.

Jos tallennetta remasteroidaan kokoelmassa käytettäväksi, uutta ISRC-koodia ei yleensä vaadita. Tämän asiakirjan ohjeiden avulla on kuitenkin määritettävä, onko tallenne muuttunut luovan panoksen vuoksi, jolloin tallenteelle tulee antaa uusi ISRC-koodi.

Jos tallenteen pituutta muutetaan kokoelmassa, on noudatettava tämän asiakirjan A10.2 kohdan menettelytapaa.

A.8.5 Tallenteen ja ISRC-koodin lisenssihaltija on kolmas osapuoli

Jos tallenne on lisensoitu kolmannen osapuolen lisenssihaltijalta ja lisenssihaltijalla on jo tallenteelle ISRC-koodi, kyseistä ISRC-koodia tulee käyttää edelleen tallenteen yhteydessä.

A.9 TALLENTEELLE TÄYTYY ASETTAA UUSI ISRC-KOODI

Uusi ISRC-koodi tulee aina asettaa seuraavissa tilanteissa:

A.9.1 Studiotallenteesta julkaistaan live-versio

Live-tallenne eroaa täysin studioversiosta ja tällöin tallenteelle tarvitaan uusi ISRC-koodi.

A.9.2 Tallenteesta luodaan julkaisua edeltävä versio markkinointitarkoituksiin

Jos julkaisua edeltävä versio poikkeaa lopullisesta versiosta ja sitä käytetään Rekisteröijän valvonnan ulkopuolella, sille asetetaan uusi ISRC-koodi. Tämän asiakirjan remasterointia koskevia ohjeistuksia on käytettävä määritettäessä, eroaako tallenne lopullisesta julkaisusta.

A.9.3 Erilaisia versioita luodaan käyttämällä eri ”studio-ottoja”

Eri versioille, äänityksille tai miksausille tarvitaan eri ISRC-koodit. Eri ”otot” ovat eri tallenteita, vaikka koko tekijäryhmä olisi sama, ja tällöin jokaiselle tallenteelle asetetaan oma ISRC-koodi.

A.9.4 Tallenteesta luodaan muokattu versio

Versiolle, jota muokataan esimerkiksi kirosanojen mykistämiseksi tai korvaamiseksi, asetetaan uusi ISRC-koodi.

A.9.5 Tallenteesta luodaan cover-versio

Cover-versio on eri taiteilijoiden luoma erillinen tallenne yhdestä musiikkiteoksesta. Cover-version tallenne eroaa täysin alkuperäisestä versiosta ja tällöin tallenteelle tarvitaan uusi ISRC-koodi.

A.9.6 Tallenteelle luodaan musiikkivideo

Musiikkivideotallenne on aina erilainen kuin äänitallenne, eikä sen perustana olevan äänitallenteen ISRC-koodia voi käyttää musiikkivideon tunnisteena. Vaikka musiikkivideon ääniraidalle on siis asetettu oma ISRC-koodi pelkää äänitallenteen käyttöä varten, musiikkivideolle on asetettava oma ISRC-koodi.

Rekisteröijän luoman musiikkivideon metatiedoissa tulisi mainita videon perustana olevan äänitallenteen ISRC-koodi.

A.9.7 Tallenteelle luodaan erilaisia musiikkivideoversioita

Jos musiikkivideon eri versiot sisältävät joko erilaista videosisältöä tai erilaista äänisisältöä (tämän asiakirjan sääntöjen mukaisesti), niille asetetaan eri ISRC-koodit.

A.9.8 Tallenteesta tehdään remiksattu versio

Tallenteen remiksattu versio eroaa alkuperäisestä, joten sille on asetettava uusi ISRC-koodi.

A.9.9 Tallenteesta luodaan eri versio lisäämällä ääniraitoja

Jos tallenteeseen lisätään instrumentti- tai lauluraitoja, tuloksena on erilainen versio, minkä vuoksi tallenteelle asetetaan uusi ISRC-koodi.

A.9.10 Tallenteesta luodaan pidempi versio

Pidempi versio on eri tallenne ja sille asetetaan uusi ISRC-koodi.

A.9.11 Tallenteesta otetaan äänileike promootiokäyttöön tai soittoääneksi

Äänileike on erillinen tallenne ja sille asetetaan uusi ISRC-koodi.

Rekisteröijä voi päättää olla asettamatta erillisiä ISRC-koodeja jokaiselle tuotetulle äänileikkeelle tai soittoäänelle, jos heidän tallentamansa ja muille välittämänsä metatiedoista tulee yksiselitteisen selvästi julki, että kukin leike on otettu tietyn ISRC-koodin tallenteesta (sen sijaan, että kyseessä on yksittäinen tallenne, jolla on oma ISRC-koodi).

A.9.12 Tallenteesta luodaan erillinen välisoitto, skit (puheisuus) tai haastattelu

Nämä ovat kaikki eri tallenteita, joten kullekin on asetettava oma ISRC-koodi.

A.9.13 Tallenteesta luodaan erillinen ns. huudahdus

Jos niin sanottua huudahdusta (leike tallenteesta, joka sisältää tietyn ”koukun” tai ”jujun”) voidaan hyödyntää erikseen (eikä vain osana tallennetta), sille on asetettava oma ISRC-koodi.

A.9.14 Tallenteesta luodaan stemma, sooloraita tai muita komponentteja erillistä julkaisua varten

Stemma tarkoittaa yhtä tai useampaa alkuperäisen moniraitaisen tallenteen komponenttia (osaa), joita käytetään luomaan välitallenne, joka on tarkoitettu edelleen yhdistettäväksi valmiiseen miksaukseen. Jos tällainen stemma on tarkoitettu julkaistavaksi itsenäisenä, valmiista miksauksesta riippumattomana tallenteena, sille on asetettava oma ISRC-koodi.

Kappaleen versiolle, jossa laulu (tai muu elementti) on vaimennettu, asetetaan myös uusi ISRC-koodi, jos kyseinen versio on tarkoitettu julkaistavaksi.

Jos stemma luodaan normaalina osana tuotantoprosessia ilman aikomusta julkaista sitä erikseen, stemmalle ei tarvitse antaa omaa ISRC-koodia.

Elokuvan ääniprosessointiin tarkoitettut stemmat saattavat tulla julkaistuiksi yksittäisinä tallenteina, jotka on mahdollisesti erikseen tunnistettava ISRC-koodin avulla.

A.10 UUDEN ISRC-KOODIN TARVE ARVIOIDAAN TILANNEKOHTAISESTI

Rekisteröijän on seuraavissa tilanteissa määriteltävä, tarvitaanko tallenteelle uutta ISRC-koodia tässä ohjeistuksessa esitettyjen sääntöjen mukaisesti.

A.10.1 Tallenteesta tehdään remasteroitu versio

Remasterointi on laaja termi, joka kattaa monia eri prosesseja. Uusi ISRC-koodi asetetaan, jos (ja vain jos) remasteroinnissa käytetään sellaista luovaa panosta, että remasteroitu tallenne eroaa alkuperäisestä tallenteesta. Seuraavat prosessit eivät sisällä sellaista luovaa panosta, joka erottaisi remasteroidun version alkuperäisestä tallenteesta:

- yksinkertainen äänenvoimakkuuden muutos,
- ekvalisointi, jota sovelletaan koko äänitykseen siten, ettei tallenteesta muodostu uutta variaatiota,
- kompressointi, jota sovelletaan koko äänitykseen siten, ettei tallenteesta muodostu uutta variaatiota,
- digitaalinen signaalinkäsittely, kuten melun ja napsautusten poistaminen, nopeus- tai sävelkorjaukset, oton nopeuden muutokset, dither-signaalin lisääminen, jossa manuaalisesti säädetyt parametrit pysyvät muuttumattomina koko tallenteessa (vaikka niiden tuloksena tallenne paranisi huomattavasti).

Uutta ISRC-koodia ei aseteta tallennetta teknisten mukautusprosessien yhteydessä tai silloin, kun tallennetta ei ole olennaisesti muutettu.

A.10.2 Tallenteen kestoa muutetaan

Tieto tallenteen kestosta voi joskus auttaa määrittämään, ovatko kaksi tallennetta sama tallenne vai kaksi eri tallennetta. Joissakin tapauksissa tallenteiden erottaminen niiden keston perusteella voi kuitenkin johtaa harhaanjohtaviin tuloksiin, eikä tallenteen keston laskeminen ole välttämättä aina täysin tarkkaa. Koodatun digitaalisen tiedoston kohdalla tallenteen kesto-aika on tarkasti selvillä, mutta tallenteen kesto voi sisältää erilaisia määriä hiljaisuutta tai äänimaisemia ennen itse tallennetta ja sen jälkeen. Noudata siis seuraavaa ohjeistusta:

- Jos tallennetta on muokattu osien, kuten säkeistöjen tai kertosäkeiden, poistamiseksi tai lisäämiseksi, asetetaan sille uusi ISRC-koodi.
- Jos tallenteen kestoa on muokattu tavalla, joka ei vaikuta olennaisesti tallenteen sisältämään luovaan panokseen (kuten nopeuden tai häivytyksen muutokset) ja tallenteen keston ero on alle 10 sekuntia, uutta ISRC-koodia ei aseteta. Muussa tapauksessa tallenteelle asetetaan uusi ISRC-koodi.
- Jos tallennetta on muokattu poistamalla tai lisäämällä vain osia, joihin ei liity luovaa panosta (kuten hiljaisuus, äänimaisema tai suosionosoitukset), mutta jonka seurauksena tallenteen kesto muuttuu, tallenteelle ei aseteta uutta ISRC-koodia.

A.11 ISRC-KOODIA EI ASETETA KOSKAAN

Uutta ISRC-koodia ei koskaan aseteta seuraavissa tilanteissa:

A.11.1 Kohde ei ole tallennus

ISRC-koodia ei saa koskaan asettaa millekään muulle kohteelle kuin äänitallenteelle tai musiikkivideotallenteelle. ISRC-koodia ei tule antaa esimerkiksi taustakuvalle, tuotteelle tai kirjalle.

A.11.2 Kohde sisältää tallenteita

CD-levy tai MP3-tiedosto ei ole tallenne, vaikka se voi sisältää tallenteita. CD- tai MP3-tiedostoille ei aseteta omaa ISRC-koodia. CD-levyllä tai MP3-tiedostossa oleville tallenteille on asetettu ISRC-koodit, ja (jos se on teknisesti mahdollista) CD-levyyn tai MP3-tiedostoon on sisällytettävä jokaisen sen sisältämän tallenteen ISRC-koodi.

A.11.3 Kohde on MIDI-tiedosto tai moniääninen soittoääni

MIDI-tiedosto ei ole äänitallenne tai musiikkivideotallenne, joten ISRC-koodia ei voida asettaa tällaiselle tiedostolle.

A.12 TEKIJÄNOIKEUKSIA LOUKKAAVAN TALLENTEEN ISRC-KOODI

Tekijänoikeuksia loukkaavalle tallenteelle asetettua ISRC-koodia ei tule pitää pätevänä.

A.13 VIRHEIDEN KORJAAMINEN

Toisinaan tapahtuu virheitä, ja on kaikkien asianomaisten osapuolten vastuulla pyrkiä korjaamaan tai ainakin lieventämään sattunutta virhettä.

A.13.1 Pienet menettelyvirheet

Jos asetetussa ISRC-koodissa on pieniä, menettelytavoista johtuneita virheitä, jotka eivät tietävästi vaikuta muihin ohjelmistoihin tai oikeudenhaltijoihin, osapuolten tulisi ottaa oppia virheestä, vaikkei sitä välttämättä tarvitse korjata. Jos koodissa esimerkiksi käytetään väärää asennusvuotta, mutta virheellä ei ole vaikutusta mihinkään muuhun oikein asetettuun ISRC-koodiin, kyseistä ISRC-koodia tulisi käyttää.

Rekisteröijän on tarkistettava, ettei muuhun ohjelmistoon tai oikeudenhaltijoihin kohdistuvaa riskiä ole syntynyt.

A.13.2 Yhdelle tallenteelle on asetettu useampi kuin yksi ISRC-koodi

Jos tallenteelle on asetettu useampi kuin yksi ISRC-koodi, Rekisteröijän on valittava yksi ja käytettävä sitä ensisijaisena ISRC-koodina. Rekisteröijän on merkittävä muut ISRC-koodit omiin tietoihinsa eikä näitä koodeja tule asettaa muille julkaisuille. Rekisteröijän tulee ilmoittaa virheestä yhteistyökumppaneille ja toimia siten, ettei lisävirheitä synny. Huomioi, että fyysisen tai digitaalisen tallenteen poisvetäminen markkinoilta ei ole aina järkevää. Jos tallennetietokantoihin voidaan rekisteröidä useita ISRC-koodeja, käytössä olevat ISRC-koodit on rekisteröitävä sellaisenaan ja linkitettävä ensisijaiseen ISRC-koodiin.

Jos useat osapuolet ovat asettaneet ISRC-koodeja samalle tallenteelle, ensimmäisen koodin asettajan tulisi valita tallenteelle yksi koodi. On suositeltavaa valita se koodi, joka asetettiin tallenteelle ensin.

A.13.3 Yksi ISRC-koodi asetettu usealle eri tallenteelle

Jos sama ISRC-koodi on virheellisesti asetettu useammalle kuin yhdelle tallenteelle, virhe on pyrittävä korjaamaan siten, että oikein asetettu ISRC-koodi jää pysyvästi voimaan. Huomioi, että monissa tilanteissa fyysisen tai digitaalisen tallenteen poisvetäminen markkinoilta ei ole järkevää. Yhdelle tai molemmille tallenteille asetetaan uusi ISRC-koodi ja sitä tai niitä käytetään kaikissa tulevilla julkaisuilla. Rekisteröijän on merkittävä virheelliset ISRC-koodit omiin tietoihinsa. Rekisteröijän tulee ilmoittaa virheestä yhteistyökumppaneille ja toimia siten, ettei lisävirheitä synny. Lisätietoja saat kansalliselta ISRC-rekisteröintiorganisaatiolta tai kansainväliseltä ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavalta viranomaiselta.

A.13.4 Muihin Rekisteröijiin vaikuttavat virheet

Virheet voivat vaikuttaa myös muihin Rekisteröijiin, jotka ovat toimineet sääntöjen mukaisesti. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi virheellinen koodin alkutunnisteen käyttö, varsinkin jos käytössä oleva alkutunniste on myönnetty erillisenä maakoodina ja tuottajakoodina kansainvälisen standardin aikaisemman version mukaisesti. Jos tällainen virhe tapahtuu, Rekisteröijän on otettava yhteyttä maansa ISRC-rekisteröintiorganisaatioon. Jos ISRC-rekisteröintiorganisaation on toimittava asian hoitamiseksi yhdessä muiden maiden ISRC-rekisteröintiorganisaatioiden kanssa,

sen on tehtävä tämä kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen kautta, joka koordinoi yhteistyötä. Kansallisten ISRC-rekisteröintiorganisaatioiden olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä minimoimaan virheiden vaikutus oikein asetettuihin ISRC-koodeihin.

A.14 ERITYISTILANTEET

Seuraavissa tilanteissa tulee noudattaa erityistapauksille asetettuja sääntöjä.

A.14.1 Yhdistelmätallenteet

Yhdistelmätallenteiden osia voidaan hyödyntää sekä erikseen että kokonaisuutena. Muun muassa klassiset teokset ja konserttivideot ovat yhdistelmätallenteita.

Jos sekä kokonaista tallennetta että sen osia voidaan hyödyntää erikseen, kullekin osalle on asetettava oma ISRC-koodi ja kokonaisuudelle yksi ISRC-koodi.

ESIMERKKI

Koko sinfonia: XYZ Orchestra – Beethoven: Sinfonia nro 2 D-duuri	ISRC AA-6Q7-20-00055
Yksittäiset osat: XYZ Orchestra – Beethoven: Sinfonia nro 2 D-duuri: I. Adagio molto – Allegro con brio	ISRC AA-6Q7-20-00056
XYZ Orchestra – Beethoven: Sinfonia nro 2 D-duuri: II. Larghetto	ISRC AA-6Q7-20-00057
XYZ Orchestra – Beethoven: Sinfonia nro 2 D-duuri: III. Scherzo. Allegro – Trio	ISRC AA-6Q7-20 00058
XYZ Orchestra – Beethoven: Sinfonia nro 2 D-duuri: IV. Allegro molto	ISRC AA-6Q7-20-00059

Rekisteröijän erillisille osille luomien metatietojen tulisi olla ainakin rekisteröijän omissa tiedoissa. Ulkoisissa tallennetietokannoissa (esim. Gramex) olisi hyvä huomioida yhdistelmätallenteen ISRC-koodi, josta osa on erotettu.

A.14.2 Puhetallenteet

Puhetallenteet, kuten luennot, kielikoulutusmateriaalit ja äänikirjat, ovat äänitallenteita, ja niille voidaan asettaa ISRC-koodit täsmälleen samalla tavalla kuin musiikkitalenteille. Rekisteröijän tulee huomioida, että puhetallenteen ISRC-koodia ei ole tarkoitettu korvaamaan teosten kansainvälistä

standardinumeroa (ISBN). ISBN-numeron avulla voidaan tunnistaa tuote ja ISRC-koodin avulla tuotteeseen sisältyvä tallenne riippumatta siitä, missä muodossa sitä käytetään.

Jokaiselle pienimmälle sisältöyksikölle, joihin koko tallenne on jaettu, on asetettava oma ISRC-koodi. Yleensä tämä sisältöyksikkö on kirjan luku tai CD-levyn raita.

Rekisteröijien tulisi myös tallentaa asianmukaiset, ISRC-koodikohtaiset metatiedot.

A.14.3 Äänimaisematallenteet

Äänitehosteita, villieläinten ääniä, katuääniä tai muita äänimaisemia sisältävät tallenteet ovat äänitallenteita, ja niille voidaan asettaa ISRC-koodit täsmälleen samalla tavalla kuin musiikkitalleenteille.

Rekisteröijien tulisi myös tallentaa asianmukaiset, ISRC-koodikohtaiset metatiedot. Monissa nykyisissä standardeissa, kuten DDEX:n julkaisemissa standardeissa, on määritelty termit esittäjille (esim. "pääesiintyjä"), muttei äänitallentajille, joten äänimaisematallenteisiin liittyvien metatietojen kartoittamisessa on syytä kiinnittää huomiota myös tekijätietoihin.

A.14.4 DJ:n miksaama musiikki

Jotkut tallenteet voivat sisältää muita tallenteita, jotka DJ on miksannut yhteen. Jos DJ miksaakin yhteen useita alkuperäisiä tallenteita yhden julkaistavan yhdistelmätallenteen luomiseksi, koko yhdistelmätallenteelle on asetettava uusi ISRC-koodi. Yhdistelmätallenteen Rekisteröijän tulisi eritellä yhdistelmätallenteen metatietotietoihin niiden alkuperäisten tallenteiden ISRC-koodit, joista yhdistelmätallenne on luotu.

A.14.5 Immersiiviset (monikanavaiset/kokemukselliset) tila- ja surround-äänitallenteet

Monikanavaisella tallenteella on oltava eri ISRC-koodi kuin saman äänityssession tallenteista tuotetulla stereotallenteella. Jokaisella alkuperäisen sessiotallenteen (tai vastaavan tyyppisen tallenteen) erillisillä miksausilla on oltava omat ISRC-koodit. Saman miksausuksen eri teknisillä koodauksilla on oltava sama ISRC-koodi, vaikka koodaus- ja dekodeustekniikka tekisikin kuuntelukokemuksesta hieman erilaisen.

Jotkut laitteet mahdollistavat äänitallenteen automaattisen down-mixin (esim. stereoääni surround-äänestä) tai up-mixin (esim. 5.1 surround-efekti stereotallenteeseen). Kumpikaan näistä prosesseista ei sisällä uuden tallenteen luomista eikä niille tarvitse asettaa uutta ISRC-koodia.

A.14.6 Jaettu omistus

Jos tallenteen omistus on jaettu, yhteisomistajien on sovittava siitä, kumpi heistä asettaa tallenteelle ISRC-koodin. Kyseisen osapuolen on ilmoitettava muille osapuolille tallenteelle asetetun ISRC-koodin tiedot.

ISRC-koodin asettaminen ei vaikuta millään tavalla tallenteen omistukseen eikä tietyn Rekisteröijän koodin käyttö ISRC-koodissa tarkoita sitä, että tämä osapuoli omistaa äänityksen tai että

tekijänoikeuksiin perustuvien esityskäyttöjen korvaukset on maksettava heille.

LIITE B

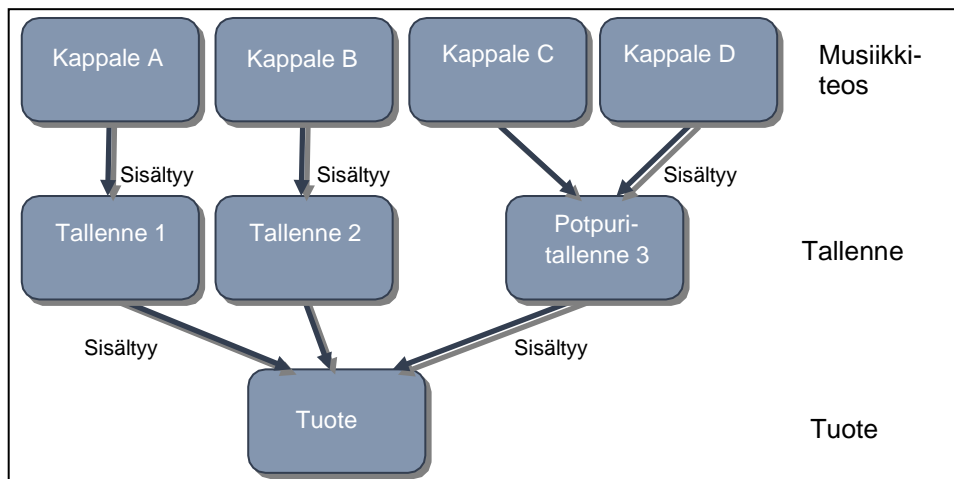
TALLENTEEN MÄÄRITELMÄ

Yksikkö, jolle ISRC-koodi on asetettu, on tallenne. Kansainvälisen ISRC-tallennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen mukaan tallenne on ”ilmaus” <indec>-¹projektin terminologian mukaisesti.

Tallenteen voidaan ajatella olevan kuulijan tai katsojan kokema asia. Se on riippumaton tallenteen koodauksesta (esimerkiksi analoginen muoto tai digitaalinen bittivirta) ja tuotteesta, johon tallenne sisältyy.

B.1 MUSIIKKITEOKSEN JA TALLENTEEN ERO

Musiikkiteokset (kappaleet) ja tallenteet ovat erillisiä kokonaisuusluokkia, ja siksi ne tunnustetaan erillisillä tunnistekategorioilla. Niiden välinen suhde on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1 – Suhteet

Musiikkiteokset on tyypillisesti tunnustettu International Musical Work Code (ISWC) -standardin mukaisesti. Tallenteen tunnisteenä käytetään puolestaan ISRC-koodia. Musiikkiteos voidaan nauhoittaa kerran tai monta kertaa erilaisina äänitteinä, joista jokaisella erillisellä äänitteellä on oma ISRC-koodi. Useat musiikkiteokset voidaan yhdistää yhteen äänitykseen, kuten potpurissa.

¹Tarkempia tietoja löydät <indec>-projektin loppuraportista, https://www.doi.org/topics/indec/indec_framework_2000.pdf. Vaikka <indec>-projekti on vuodelta 2000, se toimii edelleen ISRC:n ja useiden muiden median metatietojärjestelmien perustana.

LIITE C

MUSIIKKIVIDEOTALLENTEEN MÄÄRITELMÄ

Musiikkivideotallenne on liikkuvan kuvan kanssa synkronoitu äänitallenne, joka on kokonaan tai pääosin musiikkiesitys.

ISRC-koodin asettamista varten ei ole välttämätöntä, että musiikkivideotallenteen visuaalinen komponentti sisältää liikettä: vain, että tallenne sisältää visuaalisen komponentin. Audiovisuaaliselle tallenteelle, jossa on yksittäisistä kuvista koottu visuaalinen esitys, on asetettava ISRC-koodi tavalla, joka on yhdenmukainen musiikkivideotallenteiden kanssa.

Tiedostoa, joka sisältää äänitallenteen ja yksittäisen kuvan (esimerkiksi MP3-tiedosto, joka sisältää JPEG-kuvan albumin kannesta tunnisteena), ei katsota sisältävän musiikkivideotallennusta, koska ääntä ja kuvaa ei ole synkronoitu (esim. kappalet Spotifyssa, joissa näkyy kansikuva kappaletta kuunneltaessa).

Hankalissa rajatapauksissa käyttäjien tulisi viitata asiayhteyteen, jossa tallennetta on tarkoitus käyttää. Esimerkiksi video, jossa on staattinen kuva, joka on koodattu audiovisuaalisella koodekilla ja joka on tarkoitettu ladattavaksi videoiden jakosivustoille (kuten YouTube), katsotaan musiikkivideotallenteeksi, kun taas samaa materiaalia, joka on koodattu vain äänikoodekilla ja kuvaa käytetään ainoastaan tunnisteena, tulisi käsitellä äänitallenteena.

Muita kuin jäljempänä mainittuja audiovisuaalisia tallenteita ei pidetä musiikkivideotallenteina, eikä niitä voida tunnistaa ISRC-koodin kanssa. Tunnisteet, kuten kansainvälinen numerointijärjestelmä audiovisuaalisten teosten tunnistamiseen (ISAN) sekä Entertainment ID -rekisterin myöntämät DOI-nimet, ovat saatavilla tällaisille tallenteille.

Tallenteella voi olla sekä ISAN- ja/tai EIDR-tunniste että ISRC-koodi.

Jotkin tuotteet tai formaatit, kuten musiikkikonserttien ja musiikkidokumenttien pitkät tallenteet, voivat sisältää pääasiassa musiikkivideotallenteita yhdessä muiden tallennettujen elementtien, kuten puhesegmenttien tai haastattelujen, kanssa. Tällaisissa tilanteissa ISRC-koodin asettaminen muulle kuin musiikilliselle audiovisuaaliselle elementille on sallittua, ja tämä lähestymistapa voi auttaa kaikkien tallenteen elementtien johdonmukaisessa tunnistamisessa.

LIITE D

ISRC-PÄÄLLIKÖIDEN ASETTAMAT ISRC-KOODIT

Jos tallenteita omistava osapuoli ei halua asettaa itse ISRC-koodeja tallenteilleen, hän voi käyttää ”ISRC-päälliköksi” (ISRC-manager) kutsutun kolmannen osapuolen palveluja. ISRC-päälliköt ovat yleensä digitaalisia palveluntarjoajia tai jakelijoita, jotka tarjoavat ISRC-palveluita jakelun rinnalla, mutta ne voivat myös olla pieniä studioita, jotka tarjoavat ISRC-palveluja tallentamisen, miksauksen ja masteroinnin ohella. ISRC-päälliköiden toimintaehdot löytyvät [ISRC:n uutiskirjeestä 2009/03](#)

Suomessa Musiikkituottajat eivät luovuta ISRC-päällikön oikeuksia, pelkästään ”normaaleja” ISRC-tuottajatunnuksia, joilla ISRC-koodin voi luoda oikeuksien omistaja (esim. levy-yhtiö) tai yksinomainen lisenssinhaltija. Mikäli kuitenkin tarvitse ISRC-päällikön oikeuksia, olethan meihin yhteydessä ifpi @ifpi .fi.

Tiivistetysti:

- ISRC-päällikön on oltava kansallisen ISRC-rekisteröintiorganisaation tai kansainvälisen ISRC-talennekoodin rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen hyväksymä ja tällä tulee olla oma rekisteröijäkoodi. Tämän rekisteröijäkoodin on oltava nimenomaisesti tarkoitettu käytettäväksi ISRC-päällikön roolissa.
- Laadukkaan ISRC-koodin asettamisen varmistamiseksi ISRC-päällikkö voi asettaa ISRC-koodit vain asiakkaansa omistamiin tallenteisiin kyseisen asiakkaan ohjeiden mukaan. Asiakkaan on myös annettava vakuutus siitä, ettei kyseisille tallenteille ole aiemmin asetettu ISRC-koodeja.
- ISRC-päällikkö ei saa asettaa ISRC-koodia tallenteelle, jolla on jo ISRC-koodi.
- Kun tallenteelle on asetettu koodi, ISRC-päällikön on annettava ISRC-koodin tiedot tallenteen omistajalle, jonka on käytettävä kyseistä ISRC-koodia tallenteen tunnistamiseksi kaikissa tilanteissa sen jälkeen.

LIITE E

ISRC-KOODIN VIITEMETATIEDOT

ISRC-koodit asettaneiden henkilöiden on ylläpidettävä kutakin ISRC-koodia varten seuraavat viitemetatiedot joko tietokannassa tai vastaavalla tallennustavalla:

1	ISRC	Tälle nimenomaiselle tallenteelle asetettu ainutlaatuinen ISRC-koodi.
2	Pääesiintyjä	Kutsutaan usein myös termillä Artist/band, pääesiintyjä on sen artistin tai yhtyeen nimi, joka on liitetty MP3-tiedostoon tai painettu CD-levyn kansitietoihin.
3	Raidan otsikko	Tallenteen nimi
4	Version nimi tai vaihtoehtoinen nimi tai alaotsikko ²	Nämä ovat lisätietoja tallenteesta, esimerkiksi "Live in Paris" tai "Extended Mix".
5	Kesto	Tallenteen ensimmäisen ja viimeisen äänen välinen kesto.
6	Tallenteen tyyppi	Äänitallenne tai musiikkivideotallenne
7	Julkaisupäivämäärä	Tunnetaan nimellä (P)-päivämäärä. Tämä on ensimmäisen tai ensimmäisen samanaikaisen julkaisun päivämäärä, ja sitä käytetään tekijänoikeusajan yhteydessä sekä linkitettäessä ISRC-koodi tiettyyn tallenteeseen.

² Versio- tai alaotsikotiedot esitetään joskus osana pääotsikkoa suluissa, ja joillakin jakelualustoilla voi olla erityisiä sääntöjä. Nämä kentät on suositeltavaa tallentaa erikseen, jotta ne voidaan alustaa jokaiselle jakelukanavalle. Music Business Associationin laatima metatietojen tyyliopas on saatavana osoitteesta <https://musicbiz.org/wp-content/uploads/2014/08/MusicMetadataStyleGuide-MusicBiz-FINAL.pdf>. Myös Apple on julkaissut iTunes Storen musiikkitietostandardit ja tyylioppaan, jotka asettavat tietyn tavan toimittaa tietoja tälle kanavalle.